Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2024. gada 14. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Imigrācijas politika – Tādu trešo valstu valstspiederīgo statuss, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji – Direktīva 2003/109/EK – 12. un 22. pants – Pastiprināta aizsardzība pret izraidīšanu – Piemērojamība – Trešās valsts valstspiederīgais, kas uzturas tādas citas dalībvalsts teritorijā, kura nav tā, kas viņam piešķīrusi pastāvīgā iedzīvotāja statusu – Šīs citas dalībvalsts pieņemts lēmums par izraidīšanu uz šo statusu piešķīrušo dalībvalsti, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības apsvērumiem – Minētās citas dalībvalsts uz laiku noteikts aizliegums ieceļot tās teritorijā – Pienākuma iesniegt šai dalībvalstij uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar Direktīvas 2003/109 III nodaļas noteikumiem neizpilde – Pēdējās minētās dalībvalsts lēmums par šī trešās valsts valstspiederīgā izraidīšanu uz viņa izcelsmes valsti, pamatojoties uz tiem pašiem apsvērumiem

Lietā C-752/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Korkein hallinto oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija) iesniegusi ar 2022. gada 2. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 9. decembrī, tiesvedībā

EP

pret

Maahanmuuttovirasto,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], N. Vāls [*N. Wahl*], J. Pasers [*J. Passer*] un M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerāladvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– Somijas valdības vārdā – *A. Laine* un *H. Leppo*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – somu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Katsimerou* un *T. Sevón*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2023. gada 26. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV 2004, L 16, 44. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Direktīvu 2011/51/ES (OV 2011, L 132, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva 2003/109"), 12. panta 1. un 3. punktu un 22. panta 3. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp EP, Krievijas valstspiederīgo ar pastāvīgā iedzīvotāja statusu, ko viņam piešķīrusi Igaunijas Republika, un *Maahanmuuttovirasto* (Imigrācijas birojs, Somija; turpmāk tekstā – "Birojs") par lēmumu izraidīt viņu no Somijas uz Krieviju, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības apsvērumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2003/109

3 Direktīvas 2003/109 4., 6., 16. un 21. apsvērums ir izteikts šādi:

"(4) To trešo valstu pilsoņu integrācija, kas ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, ir ekonomiskās un sociālās kohēzijas – Līgumā paredzētā Kopienas pamatmērķa – būtisks elements.

[..]

(6) Galvenajam kritērijam, lai iegūtu pastāvīgā iedzīvotāja statusu, būtu jābūt uzturēšanās ilgumam dalībvalsts teritorijā. Uzturēšanās laikam jābūt likumīgam un nepārtrauktam, lai pierādītu, ka persona ir nostiprinājusies valstī. [..]

[..]

(16) Pastāvīgajiem iedzīvotājiem jābūt pastiprināti aizsargātiem pret izraidīšanu. Šī aizsardzība pamatojas uz kritērijiem, kas noteikti ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas lēmumiem. Lai nodrošinātu aizsardzību pret izraidīšanu, dalībvalstīm jāparedz efektīva tiesiskā aizsardzība.

[..]

(21) Dalībvalstij, kurā pastāvīgais iedzīvotājs nodomājis īstenot uzturēšanās tiesības, jāspēj pārbaudīt, vai attiecīgā persona atbilst nosacījumiem par dzīvošanu tās teritorijā. Tai arī jāspēj pārbaudīt, vai attiecīgā persona neapdraud sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai sabiedrības veselību."

4 Šīs direktīvas 1. pantā "Priekšmets" ir noteikts:

"Šī direktīva paredz:

a) nosacījumus pastāvīgā iedzīvotāja statusa piešķiršanai un atsaukšanai, ko piešķir dalībvalsts attiecībā uz trešo valstu pilsoņiem, kuri likumīgi dzīvo tās teritorijā, un ar to saistītajām tiesībām; un

b) uzturēšanās nosacījumus dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā trešo valstu pilsoņiem piešķirts pastāvīgā iedzīvotāja statuss."

5 Minētās direktīvas 2. pants "Definīcijas" ir formulēts šādi:

"Šajā direktīvā:

[..]

b) "pastāvīgais iedzīvotājs" ir jebkurš trešās valsts pilsonis ar pastāvīgā iedzīvotāja statusu, kā paredzēts 4. līdz 7. pantā;

c) "pirmā dalībvalsts" ir dalībvalsts, kas pirmo reizi piešķīrusi pastāvīgā iedzīvotāja statusu trešās valsts pilsonim;

d) "otrā dalībvalsts" ir jebkura dalībvalsts, kas nav dalībvalsts, kura pirmo reizi piešķīrusi pastāvīgā iedzīvotāja statusu trešās valsts pilsonim, un kurā pastāvīgais iedzīvotājs izmanto savas uzturēšanās tiesības;

[..]."

6 Šīs pašas direktīvas 3. panta "Darbības joma" 1. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva attiecas uz trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi dzīvo dalībvalsts teritorijā."

7 Direktīvas 2003/109 II nodaļā, kura aptver tās 4.–13. pantu, ir ietverts noteikumu kopums saistībā ar pastāvīgā iedzīvotāja statusu dalībvalstī, konkrēti attiecībā uz šī statusa piešķiršanu un zaudēšanu.

8 Saskaņā ar šīs direktīvas 12. pantu "Aizsardzība pret izraidīšanu":

"1. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu izraidīt pastāvīgo iedzīvotāju tikai tad, ja viņš rada faktiskus un pietiekami nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai un [vai] sabiedrības drošībai.

[..]

3. Pirms lēmuma pieņemšanas par pastāvīgā iedzīvotāja izraidīšanu dalībvalstis ņem vērā šādus faktorus:

a) uzturēšanās ilgumu to teritorijā;

b) attiecīgās personas vecumu;

c) sekas, kas rodas attiecīgajai personai un ģimenes locekļiem;

d) saikni ar mītnes valsti vai saiknes trūkumu ar izcelsmes valsti.

[..]"

9 Minētās direktīvas III nodaļā "Uzturēšanās citās dalībvalstīs" ir ietverts tās 14.–23. pants.

10 Šīs pašas direktīvas 14. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Pastāvīgais iedzīvotājs var iegūt tiesības dzīvot citu dalībvalstu teritorijā, kas tai nav piešķirušas pastāvīgi dzīvojošas personas statusu, uz laikposmu, kas ilgāks par trīs mēnešiem, ja tiek izpildīti šajā nodaļā izklāstītie nosacījumi."

11 Direktīvas 2003/109 15. panta "Uzturēšanās nosacījumi otrā dalībvalstī" 1. punktā ir noteikts:

"Cik drīz vien iespējams un ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc ieceļošanas otrās dalībvalsts teritorijā pastāvīgais iedzīvotājs iesniedz šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm lūgumu par uzturēšanās atļauju.

[..]"

12 Šīs direktīvas 17. panta "Sabiedriskā kārtība un sabiedrības drošība" 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis var noraidīt pastāvīgā iedzīvotāja vai viņa ģimenes locekļu uzturēšanās pieteikumus, ja attiecīgā persona rada draudus sabiedriskajai kārtībai vai sabiedrības drošībai.

Pieņemot šādu lēmumu, dalībvalsts ņem vērā pastāvīgā iedzīvotāja vai ģimenes locekļa(-u) izdarītā pārkāpuma pret sabiedrisko kārtību vai sabiedrības drošību veidu un nopietnību, vai apdraudējumu, ko rada šāda persona."

13 Minētās direktīvas 22. pantā "Uzturēšanās atļaujas atsaukšana un atpakaļuzņemšanas pienākums" ir paredzēts:

"1. Kamēr trešās valsts pilsonis nav saņēmis pastāvīgā iedzīvotāja statusu, otrā dalībvalsts var nolemt atsaukt uzturēšanās atļauju vai atteikties to atjaunot un likt attiecīgajai personai un tās ģimenes locekļiem saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ieskaitot izraidīšanas procedūras, atstāt tās teritoriju šādos gadījumos:

a) pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem, kā noteikts 17. pantā,

b) ja vairs netiek izpildīti 14., 15. un 16. pantā paredzētie nosacījumi;

c) ja trešās valsts pilsonis likumīgi nedzīvo attiecīgajā dalībvalstī.

2. Ja otrā dalībvalsts pieņem vienu no 1. punktā minētajiem pasākumiem, pirmā dalībvalsts nekavējoties bez formalitātēm uzņem atpakaļ pastāvīgo iedzīvotāju un viņa ģimenes locekļus. Otrā dalībvalsts paziņo pirmajai dalībvalstij par savu lēmumu.

3. Kamēr trešās valsts pilsonis nav saņēmis pastāvīgā iedzīvotāja statusu un neskarot atpakaļuzņemšanas pienākumu, kas minēts 2. punktā, otrā dalībvalsts var pieņemt lēmumu izraidīt trešās valsts pilsoni no [Eiropas] Savienības teritorijas saskaņā ar 12. pantā minētajām garantijām, pamatojoties uz nopietniem sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem.

Šādos gadījumos, pieņemot minēto lēmumu, otrā dalībvalsts konsultējas ar pirmo dalībvalsti.

Ja otrā dalībvalsts pieņem lēmumu izraidīt attiecīgo trešās valsts pilsoni, tā veic visus vajadzīgos pasākumus, lai to efektīvi īstenotu. Šādos gadījumos otrā dalībvalsts sniedz pirmajai dalībvalstij pienācīgu informāciju par izraidīšanas lēmuma īstenošanu.

[..]

4. Izraidīšanas lēmumam var nepiemērot [nedrīkst piemērot] pastāvīgu uzturēšanās aizliegumu gadījumos, kas minēti 1. punkta b) un c) apakšpunktā.

5. Atpakaļuzņemšanas pienākums, kas minēts 2. punktā, neskar iespēju pastāvīgajam iedzīvotājam un viņa ģimenes locekļiem pārcelties uz trešo dalībvalsti."

Direktīva 2008/115/EK

14 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.), 2. panta "Darbības joma" 1. punktā ir paredzēts:

"Šī direktīva attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā."

15 Šīs direktīvas 3. pantā "Definīcijas" ir noteikts:

"Šajā direktīvā piemēro turpmāk minētās definīcijas:

[..]

2) "nelikumīga uzturēšanās" ir tāda trešās valsts valstspiederīgā atrašanās dalībvalsts teritorijā, kurš neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas nosacījumiem [..] vai arī citiem ieceļošanas, uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās nosacījumiem šajā dalībvalstī;

3) "atgriešana" ir, attiecīgai personai brīvprātīgi ievērojot atgriešanās pienākumu vai piespiedu kārtā, došanās atpakaļ uz:

– personas izcelsmes valsti vai

– tranzīta valsti saskaņā ar Kopienas vai divpusējiem atpakaļuzņemšanas nolīgumiem vai citiem režīmiem, vai

– citu trešo valsti, kurā attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais brīvprātīgi nolemj atgriezties un kurā viņu uzņems;

4) "atgriešanas lēmums" ir administratīvs vai tiesas lēmums vai akts, kurā norādīts vai konstatēts, ka trešās valsts valstspiederīgā uzturēšanās ir nelikumīga, un noteikts vai konstatēts atgriešanās pienākums;

[..]."

16 Minētās direktīvas 4. panta "Labvēlīgāki nosacījumi" 2. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva neierobežo tādus noteikumus, kas varētu būt labvēlīgāki trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri noteikti Kopienas tiesību aktos imigrācijas un patvēruma jomā."

Somijas tiesības

17 2004. gada 30. aprīļa *Ulkomaalaislaki (301/2004)* (Likums par ārvalstniekiem (301/2004), turpmāk tekstā – "Ārvalstnieku likums") 11. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka ārvalstnieka ieceļošana ir pakļauta citastarp nosacījumam, ka viņam nav noteikts ieceļošanas aizliegums un ka viņš netiek uzskatīts par apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un sabiedrības drošībai.

18 Atbilstoši šī likuma 146.a pantam "atgriešana" šī likuma izpratnē ir izraidīšanas procedūra, kuras laikā trešās valsts valstspiederīgais, attiecībā uz ko ir pieņemts lēmums par ieceļošanas atteikumu vai izraidīšanu, vai nu brīvprātīgi atstāj valsti, vai tiek izraidīts uz izcelsmes valsti, uz tranzītvalsti saskaņā ar atpakaļuzņemšanas nolīgumu vai citu vienošanos starp Savienību vai Somiju un trešo valsti vai uz citu trešo valsti, uz kuru attiecīgais trešo valstu valstspiederīgais nolemj atgriezties brīvprātīgi un kurā viņš tiek uzņemts.

19 Saskaņā ar minētā likuma 148. panta pirmo daļu ārvalstnieku var izraidīt citastarp tad, ja viņš neatbilst šī paša likuma 11. panta pirmajā daļā paredzētajiem ieceļošanas valstī nosacījumiem, vai arī tad, ja, balstoties uz notiesāšanu ar brīvības atņemšanu vai citiem pamatotiem apsvērumiem, var būt aizdomas par to, ka viņš izdarīs noziedzīgu nodarījumu, par kuru Somijā var tikt piespriests brīvības atņemšanas sods, vai ka viņš izdarīs atkārtotus noziedzīgus nodarījumus.

20 Saskaņā ar Ārvalstnieku likuma 148. panta otro daļu ārvalstnieku, kurš valstī ieceļojis bez uzturēšanās atļaujas, var izraidīt arī tad, ja viņam priekš uzturēšanās Somijā būtu nepieciešama vīza vai uzturēšanās atļauja, bet viņš to nav lūdzis vai saņēmis.

21 Šī likuma 148. panta ceturtajā daļā ir paredzēts, ka ārvalstnieku, kam Somijā ir izsniegta pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauja, var izraidīt tikai tad, ja viņš rada faktiskus un pietiekami nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai vai sabiedrības drošībai.

22 Minētā likuma 149.b pantā ir noteikts, ka trešās valsts valstspiederīgajam, kurš valsts teritorijā uzturas nelikumīgi vai kura uzturēšanās atļaujas pieteikums ir noraidīts un kuram ir derīga citas Eiropas Savienības dalībvalsts izsniegta uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas piešķir uzturēšanās tiesības, ir pienākums nekavējoties doties uz šīs citas dalībvalsts teritoriju. Ja attiecīgais

valstspiederīgais šo pienākumu nepilda vai ja viņa tūlītēja izceļošana ir nepieciešama, pamatojoties uz tādiem apsvērumiem, kas saistīti ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrības drošību, tiek pieņemts lēmums par viņa izraidīšanu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

23 Krievijas valstspiederīgajam EP ir pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauja, ko Igaunijas Republika ir izsniegusi laikposmam no 2019. gada 12. jūlija līdz 2024. gada 12. jūlijam un kas apliecina, ka viņam ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss šajā dalībvalstī. Viņam ir arī Krievijas pase, kas derīga līdz 2024. gada 26. decembrim.

24 2017. gada 9. februārī EP pirmo reizi tika izraidīts no Somijas uz Igauniju. Lēmumā par izraidīšanu viņam tika noteikts aizliegums ieceļot Somijā divus gadus.

25 Viņš atkal tika izraidīts no Somijas uz Igauniju 2017. gada 16. martā un pēc tam 2018. gada 26. novembrī. Pēdējā minētajā datumā Birojs viņam noteica aizliegumu ieceļot Somijā vēl uz diviem gadiem.

26 Ceturto reizi viņš tika izraidīts no Somijas uz Igauniju, izpildot Biroja 2019. gada 8. jūlija lēmumu, kurā bija paredzēts aizliegums ieceļot Somijā četrus gadus.

27 Somijā EP tika piespriests naudas sods par diviem Ārvalstnieku likuma pārkāpumiem, nosacīts brīvības atņemšanas sods uz 80 dienām par transportlīdzekļa vadīšanu stiprā alkohola reibumā un transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja apliecības, kā arī naudas sods par aizlieguma ieceļot valsts teritorijā pārkāpumu. Viņš tiek turēts aizdomās arī par citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

28 2019. gada 18. novembrī tiesas sēdē EP Birojam paziņoja, ka iebilst pret savu izraidīšanu uz Krievijas Federāciju, ar ko viņam neesot citas saiknes kā vien valstspiederības saikne, bet ka viņš neiebilst pret izraidīšanu uz savu dzīvesvietas valsti Igauniju, kur viņš esot dzīvojis gandrīz visu savu dzīvi. Viņš norādīja, ka īslaicīgi dzīvo Somijā un tur strādā divos uzņēmumos. Saskaņā ar viņa paziņojumiem ar Somiju viņam citas saiknes nav. Viņš norādīja, ka viņa nepilngadīgais bērns dzīvo kopā ar viņa bijušo sievu Igaunijā.

29 Ar 2019. gada 19. novembra lēmumu Birojs nolēma EP izraidīt uz viņa izcelsmes valsti Krievijas Federāciju, pamatojoties it īpaši uz to, ka viņš Somijā apdraud sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību (turpmāk tekstā – "pamatlietā aplūkotais lēmums"). Ar šo lēmumu viņam tika noteikts arī aizliegums ieceļot Šengenas zonā četrus gadus. Saskaņā ar minētā lēmuma pamatojumu EP nebija iesniedzis pierādījumus par apgalvotajām ģimenes saitēm Igaunijā un viņam nebija uzturēšanās atļaujas, kas viņam dotu tiesības strādāt Somijā.

30 Šajā pašā datumā Birojs lūdza Igaunijas iestādēm, vai tās var apsvērt iespēju atsaukt pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, ko tās ir izsniegušas EP.

31 Tā kā Igaunijas Republika norādīja, ka tai nav nodoma šo uzturēšanās atļauju atsaukt, Birojs 2019. gada 9. decembrī pamatlietā aplūkoto lēmumu grozīja, ieceļošanas aizliegumu ierobežodams, to attiecinot tikai uz Somijas teritoriju.

32 EP izraidīšana uz Krieviju atbilstoši minētajam lēmumam notika 2020. gada 24. martā.

33 Pēc tam, tā kā EP atkal ieceļoja Somijas teritorijā, 2020. gada 8. augustā un 2020. gada 16. novembrī viņš no tās tika izraidīts uz Igauniju.

34 Kad ar *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinku Administratīvā tiesa, Somija) spriedumu tika noraidīta pārsūdzība, kuru viņš bija iesniedzis par pamatlietā aplūkoto lēmumu, EP par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Korkein hallinto oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija), kas ir iesniedzējtiesa.

35 Pēdējā minētā tiesa norāda, ka Birojs tajā citastarp ir apgalvojis, ka šajā gadījumā Direktīva 2003/109 un konkrēti tās 17. pants un 22. panta 3. punkts nav piemērojami, jo EP nedzīvo Somijas teritorijā likumīgi, kā ir prasīts šīs direktīvas 3. panta 1. punktā. EP esot noteikts aizliegums ieceļot Somijas teritorijā, un viņš esot lūdzis uzturēšanās atļauju Somijā pēc tam, kad bija tajā ieceļojis ar citas dalībvalsts izsniegtu pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju.

36 Līdz ar to esot piemērojama Direktīva 2008/115. Tā kā EP tūlītēja izceļošana esot nepieciešama, pamatojoties uz apsvērumiem, kas saistīti ar sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību, saskaņā ar šo direktīvu attiecībā uz viņu esot pieņemts atgriešanas lēmums. Tomēr atbilstoši pēdējai minētajai direktīvai atgriešanas lēmuma priekšmets varot būt tikai atgriešana trešajā valstī, nevis citā dalībvalstī.

37 Attiecībā uz Biroja argumentāciju iesniedzējtiesa uzskata, pirmām kārtām, ka Direktīvas 2003/109 normas neļauj viennozīmīgi noteikt, kā šīs direktīvas 3. panta 1. punkts ir interpretējams tādā gadījumā, kāds ir aplūkots tās izskatāmajā lietā.

38 Ja EP uzturēšanās Igaunijā ir likumīga, balstoties uz pastāvīgā iedzīvotāja statusu, ko viņam piešķīrusi šī dalībvalsts, viņa uzturēšanās Somijā gadījumā tā tas neesot, jo viņš nav lūdzis uzturēšanās atļauju pēdējā minētajā dalībvalstī saskaņā ar Direktīvas 2003/109 III nodaļas noteikumiem un viņam ir noteikts aizliegums ieceļot Somijas teritorijā.

39 Otrām kārtām, šī tiesa uzskata, ka Ārvalstnieku likumā nav ietvertas tiesību normas, ar kurām būtu konkrēti transponēts Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkts attiecībā uz tāda trešās valsts valstspiederīgā izraidīšanu no Savienības teritorijas, kuram cita dalībvalsts ir izsniegusi pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju.

40 Piemēram, saskaņā ar Ārvalstnieku likuma 149. panta ceturtās daļas formulējumu tas attiecoties tikai uz ārvalstnieku, kuram šāda uzturēšanās atļauja ir izsniegta Somijā.

41 Tāpēc rodoties jautājums, vai Direktīvas 2003/109 12. panta 1. un 3. punkts un 22. panta 3. punkts pēc to satura ir beznosacījuma un pietiekami precīzi Tiesas judikatūras izpratnē, lai trešās valsts valstspiederīgais varētu uz tiem atsaukties attiecībā pret dalībvalsti.

42 Šādos apstākļos *Korkein hallinto oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Direktīva 2003/109 ir piemērojama, izraidot no Eiropas Savienības teritorijas personu, kura ir ieceļojusi dalībvalsts teritorijā laikā, kad bija spēkā pret viņu noteikts ieceļošanas aizliegums, un kuras uzturēšanās dalībvalstī tādējādi bija nelikumīga saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un kura šajā dalībvalstī nav pieprasījusi uzturēšanās atļauju, ja šai personai citā dalībvalstī ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja trešo valstu valstspiederīgajiem?

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

2) Vai Direktīvas 2003/109 12. panta 1. un 3. punkts un 22. panta 3. punkts attiecībā uz to saturu ir beznosacījumu un pietiekami precīzi, lai trešās valsts valstspiederīgais attiecībā pret dalībvalsti varētu uz tiem atsaukties?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

43 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pastiprinātā aizsardzība pret izraidīšanu, kas saskaņā ar šo tiesību normu tiek attiecināta uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji, ir piemērojama gadījumā, kad otrā dalībvalsts šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē attiecībā uz šādu trešās valsts valstspiederīgo pieņem lēmumu par izraidīšanu no Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem, ja tas, pirmkārt, šīs dalībvalsts teritorijā uzturas, pārkāpjot aizliegumu ieceļot šajā teritorijā un, otrkārt, minētās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar minētās direktīvas III nodaļas noteikumiem.

44 Iesākumā jāatgādina, pirmām kārtām, ka uzturēšanās tiesības "otrajā dalībvalstī" Direktīvas 2003/109 2. panta d) punkta izpratnē ir tiesības, kas atvasinātas no pastāvīgā iedzīvotāja statusa "pirmajā dalībvalstī" šīs direktīvas 2. panta c) punkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 29. jūnijs, *Stadt Frankfurt am Main un Stadt Offenbach am Main* (Uzturēšanās atļaujas atjaunošana otrajā dalībvalstī), C-829/21 un C-129/22, EU:C:2023:525, 44. punkts).

45 Otrām kārtām, jānorāda, kā noteikts Direktīvas 2003/109 16. apsvērumā, ka pastāvīgajiem iedzīvotājiem jābūt "pastiprināti aizsargātiem pret izraidīšanu", pamatojoties uz kritērijiem, kas noteikti Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā.

46 Trešām kārtām, ir taisnība, kā Birojs iesniedzējtiesā ir citastarp apgalvojis, ka, tā kā šajā gadījumā EP ir noteikts aizliegums ieceļot Somijas teritorijā un viņš nav lūdzis uzturēšanās atļauju Somijā pēc tam, kad ir tajā ieceļojis ar citas dalībvalsts izsniegtu pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, viņa uzturēšanās šajā teritorijā no Somijas tiesību viedokļa ir nelikumīga.

47 Tomēr no tā neizriet, ka šajā gadījumā Direktīva 2003/109 nebūtu piemērojama tāpēc, ka aplūkotais trešās valsts valstspiederīgais nedzīvo dalībvalsts teritorijā likumīgi, kā ir prasīts šīs direktīvas 3. panta 1. punktā, un ka līdz ar to viņš neietilpst tās piemērošanas jomā.

48 Tā kā attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss Igaunijas Republikā, viņam ir tiesības dzīvot "dalībvalsts teritorijā" šī 3. panta 1. punkta izpratnē, proti, Igaunijas teritorijā.

49 Ceturtām kārtām, kā būtībā norādīts ģenerāladvokāta secinājumu 37.–39. punktā, trešās valsts valstspiederīgā, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, – kā pamatlietā aplūkotais – izraidīšana no Savienības teritorijas ietilpst Direktīvas 2003/109, nevis Direktīvas 2008/115 piemērošanas jomā.

50 Tā kā Direktīvas 2003/109 normas, kurās ir paredzēta pastiprināta aizsardzība pret to trešo valstu valstspiederīgo izraidīšanu, kas ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, šādiem trešo valstu valstspiederīgajiem neapšaubāmi ir "labvēlīgākas" par Direktīvā 2008/115 paredzētajām tiesību

normām izraidīšanas jomā, saskaņā ar Direktīvas 2008/115 4. panta 2. punktu trešās valsts valstspiederīgā, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, – kā pamatlietā aplūkotais – izraidīšanai no Savienības teritorijas ir piemērojamas tieši pirmās minētās direktīvas normas.

51 Pēc tam, kad ir pausti šie ievada apsvērumi, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts, kādā tā iekļaujas, kā arī tiesību akta, kurā šī norma ir ietverta, šaurākie un plašākais mērķis (spriedums, 2023. gada 21. septembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Diplomātiskā personas apliecība), C-568/21, EU:C:2023:683, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Vispirms, runājot par Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkta formulējumu, no tā izriet, ka šajā tiesību normā otrajai dalībvalstij, ja tai ir nodoms pieņemt lēmumu par tāda trešās valsts valstspiederīgā izraidīšanu no Savienības teritorijas, kuram citā dalībvalstī ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss, ir izvirzīti četri nosacījumi.

53 Pirmām kārtām, šis trešās valsts valstspiederīgais nedrīkst būt saņēmis pastāvīgā iedzīvotāja statusu otrajā dalībvalstī. Ja viņam šajā dalībvalstī būtu šāds statuss, būtu jāpiemēro Direktīvas 2003/109 II nodaļas noteikumi, it īpaši izraidīšanas jomā. Otrām kārtām, šai dalībvalstij ir pienākums ievērot "[šīs direktīvas] 12. pantā minēt[ās] garantij[as]". Trešām kārtām, šādu lēmumu par izraidīšanu var pieņemt, tikai "pamatojoties uz nopietniem sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem". Ceturtām kārtām un visbeidzot, otrajai dalībvalstij ir pienākums konsultēties ar pirmo dalībvalsti un veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai šo lēmumu efektīvi īstenotu, un sniegt pirmajai dalībvalstij pienācīgu informāciju par šo īstenošanu.

54 Jākonstatē, ka Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkta formulējums nevar būt pamats tādai šīs tiesību normas interpretācijai, ka tajā paredzētā pastiprinātā aizsardzība pret izraidīšanu nav piemērojama, ja trešās valsts valstspiederīgais, kuram ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss pirmajā dalībvalstī, otrās dalībvalsts teritorijā uzturas, pārkāpjot ieceļošanas aizliegumu, un ja viņš šīs pēdējās minētās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar šīs direktīvas III nodaļas noteikumiem.

55 Šajā ziņā ir taisnība, ka Direktīvas 2003/109 22. panta nosaukums, proti, "Uzturēšanās atļaujas atsaukšana un atpakaļuzņemšanas pienākums", un šī 22. panta 1. punktā ietvertā atsauce uz otrās dalībvalsts iespēju atteikties atjaunot vai atsaukt uzturēšanās atļauju, kas piešķirta saskaņā ar šīs direktīvas III nodaļas noteikumiem, varētu ļaut noprast, ka minētais 22. pants attiecas tikai uz situāciju, kad runa ir par šādas uzturēšanās atļaujas atsaukšanu vai neatjaunošanu.

56 Taču ir jākonstatē, ka Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkta formulējumā nav atsauces uz uzturēšanās atļaujas saņemšanu otrajā dalībvalstī un ka tas ir pietiekami plašs, lai aptvertu tādu situāciju kā pamatlietā aplūkotā, kad otrā dalībvalsts pieņem lēmumu par trešās valsts valstspiederīgā, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, izraidīšanu no Savienības teritorijas, lai gan viņš nav lūdzis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šīs direktīvas III nodaļas noteikumiem un tātad viņam šādas uzturēšanās atļaujas nav.

57 Turpinājumā, runājot par kontekstu, kādā iekļaujas Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkts, jānorāda, ka šī tiesību norma jāsaprot, ņemot vērā pastiprināto aizsardzības pret izraidīšanu režīmu, kas saskaņā ar šo 22. pantu tiek attiecināts uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji.

58 Šo pastiprināto aizsardzības režīmu veido, pirmām kārtām, Direktīvas 2003/109 22. panta 1. punkts, kurā paredzēti noteikumi konkrēti attiecībā uz tāda trešās valsts valstspiederīgā izraidīšanu no otrās dalībvalsts teritorijas, kuram ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss, pamatojoties uz tajā uzskaitītajiem apsvērumiem.

59 Otrām kārtām, to veido šīs direktīvas 22. panta 3. punkts, kurā, kā norādīts šī sprieduma 52. un 53. punktā, ir paredzēti četri nosacījumi, kas, ja tie ir izpildīti, ļauj šai dalībvalstij pieņemt lēmumu par šāda trešās valsts valstspiederīgā izraidīšanu no Savienības teritorijas.

60 Trešām kārtām, minētais pastiprinātas aizsardzības režīms ietver transversālas tiesību normas, proti, pirmkārt, minētās direktīvas 22. panta 2. un 5. punktu, kuros gadījumā, ja otrā dalībvalsts izraida attiecīgo pastāvīgo iedzīvotāju un viņa ģimenes locekļus, pirmajai dalībvalstij ir noteikts pienākums "nekavējoties bez formalitātēm" uzņemt viņus atpakaļ, vienlaikus ļaujot viņiem pārcelties uz "trešo dalībvalsti", un, otrkārt, šīs pašas direktīvas 22. panta 4. punktu, ar ko tās 22. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētos lēmumus par izraidīšanu ir liegts papildināt ar "pastāvīgu uzturēšanās aizliegumu".

61 Ir taisnība, kā norādīts šī sprieduma 54. punktā, ka Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkta formulējums nevar būt pamats tādai šīs tiesību normas interpretācijai, ka tajā paredzētā pastiprinātā aizsardzība pret izraidīšanu nav piemērojama tādā situācijā, kāda tiek aplūkota pamatlietā. Tomēr citādi ir ar šīs direktīvas 22. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkta formulējumu, jo tajā šie divi apstākļi ir konkrēti minēti kā apsvērumi, kas pamato lēmuma par izraidīšanu no minētās dalībvalsts teritorijas pieņemšanu attiecībā uz šādu trešās valsts valstspiederīgo.

62 Pirmkārt, Direktīvas 2003/109 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts, ciktāl tas attiecas citastarp uz šīs direktīvas 15. pantā paredzēto nosacījumu pārkāpumu, pieļauj šāda lēmuma par izraidīšanu pieņemšanu, ja nav izpildīts šajā 15. panta 1. punktā paredzētais pienākums, proti, trešās valsts valstspiederīgajam, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, noteiktais pienākums cik drīz vien iespējams un ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc ieceļošanas otrās dalībvalsts teritorijā iesniegt šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm uzturēšanās atļaujas pieteikumu.

63 Otrkārt, Direktīvas 2003/109 22. panta 1. punkta c) apakšpunkts – ciktāl tajā ir atsauce uz situāciju, kad trešās valsts valstspiederīgais "likumīgi nedzīvo" otrajā dalībvalstī, kā apsvērumu, kas ļauj pamatot to, ka šī dalībvalsts attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo pieņem lēmumu par izraidīšanu no tās teritorijas, – aptver situāciju, kad trešās valsts valstspiederīgais šīs dalībvalsts teritorijā uzturas, pārkāpjot aizliegumu ieceļot tajā.

64 Turklāt Direktīvas 2003/109 22. panta 1. punktā ietvertā tiešā atsauce uz šiem diviem 22. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajiem apstākļiem kā apsvērumiem, kas var pamatot lēmuma par izraidīšanu no otrās dalībvalsts teritorijas pieņemšanu attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, apstiprina jau no šīs direktīvas 22. panta 3. punkta formulējuma izrietošo secinājumu, ka šo apstākļu esamība nepadara šo pēdējo minēto tiesību normu nepiemērojamu.

65 Konkrēti, runājot par apsvērumu, kas saistīts ar to, ka pastāvīgais iedzīvotājs, pārkāpjot Direktīvas 2003/109 15. panta 1. punktu, nav otrās dalībvalsts kompetentajām iestādēm iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu, ir taisnība, kā jau norādīts šī sprieduma 55. punktā, ka šīs direktīvas 22. panta 1. punktā izmantotais formulējums, proti, pēdējā minētajā tiesību normā ietvertā atsauce uz iespēju šai dalībvalstij atteikties atjaunot vai atsaukt uzturēšanās atļauju, kas

piešķirta saskaņā ar minētās direktīvas III nodaļas noteikumiem, varētu ļaut noprast, ka šis 22. panta 1. punkts attiecas tikai uz situāciju, kad runa ir par šādas atļaujas atsaukšanu vai neatjaunošanu.

66 Tomēr minētais 22. panta 1. punkts konkrēti attiecas ne tikai uz pasākumiem, ar kuriem otrā dalībvalsts atsakās atjaunot vai atsaukt saskaņā ar šīs III nodaļas noteikumiem piešķirtu uzturēšanās atļauju, bet arī uz citiem pasākumiem, piemēram, lēmumiem par izraidīšanu no šīs dalībvalsts teritorijas.

67 Šie dažādie kontekstuālie elementi apstiprina jau no Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkta formulējuma izvērtējuma izdarīto secinājumu, ka šajā tiesību normā paredzētās pastiprinātās aizsardzības pret izraidīšanu no Savienības teritorijas piemērojamība nav izslēgta tāpēc, ka attiecīgā persona uzturas otrās dalībvalsts teritorijā, lai gan tai ir noteikts aizliegums ieceļot šajā teritorijā, un ka tā šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav iesniegusi uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar šīs direktīvas III nodaļas noteikumiem tam paredzētajā termiņā.

68 Visbeidzot šādu Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkta gramatisko un kontekstuālo interpretāciju apstiprina arī šīs tiesību normas plašākais mērķis.

69 Šī interpretācija, ciktāl ar to tiek norobežotas Direktīvas 2003/109 22. panta 1. un 3. punkta attiecīgās piemērošanas jomas atkarībā no tā, vai runa ir par izraidīšanu no otrās dalībvalsts teritorijas vai izraidīšanu no Savienības teritorijas un no tā izrietošo pastiprināto aizsardzību pret izraidīšanu atkarībā no situācijas, ļauj izvairīties no nepilnībām "pastiprinātās aizsardzības pret izraidīšanu" režīmā, kuru ir paredzēts nodrošināt ar šīs direktīvas 22. pantu, kā izriet no tās 16. apsvēruma, un līdz ar to – nodrošināt šī režīma efektivitāti.

70 Tādējādi minētā interpretācija garantē, ka minētais pastiprinātās aizsardzības režīms uz trešās valsts valstspiederīgo tiek attiecināts pat tad, ja tas otrās direktīvas teritorijā uzturas, pārkāpjot aizliegumu ieceļot šajā teritorijā un nav šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar minētās direktīvas III nodaļas noteikumiem.

71 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pastiprinātā aizsardzība pret izraidīšanu, kas saskaņā ar šo tiesību normu tiek attiecināta uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji, ir piemērojama gadījumā, kad otrā dalībvalsts šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē attiecībā uz šādu trešās valsts valstspiederīgo pieņem lēmumu par izraidīšanu no Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem, ja tas, pirmkārt, šīs dalībvalsts teritorijā uzturas, pārkāpjot aizliegumu ieceļot šajā teritorijā, un, otrkārt, minētās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar minētās direktīvas III nodaļas noteikumiem.

Par otro jautājumu

72 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2003/109 12. panta 3. punkts un 22. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, atsaukties uz šīm tiesību normām, vēršoties pret otro dalībvalsti šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē, ja tā attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo vēlas pieņemt lēmumu par izraidīšanu no Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem.

73 Šajā ziņā jāatgādina, ka no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka visos gadījumos, kad direktīvas normas no to satura viedokļa šķiet esam beznosacījuma un pietiekami precīzas, uz tām var atsaukties vēršoties pret dalībvalsti, ja tā nav noteiktajā termiņā transponējusi šo direktīvu valsts tiesībās vai arī ja tā to ir transponējusi nepareizi (2023. gada 20. aprīlis, *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Commune de Ginosa)*, C-348/22, EU:C:2023:301, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

74 Šajā ziņā Tiesa ir precizējusi, ka Savienības tiesību norma ir, pirmkārt, beznosacījumu, ja tajā ir noteikts pienākums, kas nav nedz saistīts ar kādu nosacījumu, nedz arī tā izpildes vai seku ziņā pakārtots kādam Savienības iestāžu vai dalībvalstu aktam, un, otrkārt, pietiekami precīza, lai privātpersona varētu uz to atsaukties un tiesa varētu to piemērot, ja tajā nepārprotami ir noteikts pienākums (2023. gada 20. aprīlis, *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Commune de Ginosa)*, C-348/22, EU:C:2023:301, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

75 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka Direktīvas 2003/109 12. panta 3. punkts un 22. panta 3. punkts nav tikuši konkrēti transponēti Somijas tiesībās.

76 Tomēr no šī sprieduma 73. un 74. punktā atgādinātās judikatūras viedokļa jākonstatē, ka šīm tiesību normām var būt tieša iedarbība par labu attiecīgajiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Minētajām tiesību normām ir beznosacījuma un pietiekami precīzs raksturs, jo, neparedzot nosacījumu un neparedzot nepieciešamību veikt papildu pasākumus, tajās nepārprotami ir noteikts pienākums otrajai dalībvalstij, kad tā attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, pieņem lēmumu par izraidīšanu no Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem, nodrošināt, ka tiek ievēroti dažādi nosacījumi un garantijas, kas šajās pašās tiesību normās ir paredzētas par labu šādam trešās valsts valstspiederīgajam un kas atbilst Direktīvā 2003/109 izvirzītajam pastiprinātas aizsardzības pret izraidīšanu mērķim.

77 Tas attiecas gan uz Direktīvas 2003/109 22. panta 3. punktu, kurā, kā atgādināts šī sprieduma 52. un 53. punktā, otrajai dalībvalstij, pieņemot lēmumu par trešās valsts valstspiederīgā, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, izraidīšanu no Savienības teritorijas, būtībā ir paredzēti četri konkrēti nosacījumi, gan uz šīs direktīvas 12. panta 3. punktu, jo šajā pēdējā minētajā tiesību normā ir uzskaitīti četri elementi, kas šajā 22. panta 3. punktā ir kvalificēti kā "garantijas" un kas attiecīgajām dalībvalstīm, pieņemot šādu lēmumu par izraidīšanu, ir jāņem vērā, proti, uzturēšanās ilgums to teritorijā, attiecīgās personas vecums, sekas, kas rodas attiecīgajai personai un ģimenes locekļiem, kā arī saikne ar mītnes valsti vai saiknes trūkums ar izcelsmes valsti.

78 Līdz ar to, tā kā šie dažādie nosacījumi un garantijas ir paredzēti tiesību normās, kuras no to satura viedokļa ir jāuzskata par beznosacījuma un pietiekami precīzām, no tā izriet, ka saskaņā ar šī sprieduma 73. punktā atgādinātajā judikatūrā nostiprināto principu privātpersonas var pamatoti uz tām atsaukties, vēršoties pret dalībvalsti.

79 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2003/109 12. panta 3. punkts un 22. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, atsaukties uz šīm tiesību normām, vēršoties pret otro dalībvalsti šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē, ja tā attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo vēlas pieņemt lēmumu par izraidīšanu no Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

80 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **Padomes Direktīvas 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Direktīvu 2011/51/ES, 22. panta 3. punkts**

   ir jāinterpretē tādējādi, ka

   pastiprinātā aizsardzība pret izraidīšanu, kas saskaņā ar šo tiesību normu tiek attiecināta uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji, ir piemērojama gadījumā, kad otrā dalībvalsts šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē attiecībā uz šādu trešās valsts valstspiederīgo pieņem lēmumu par izraidīšanu no Eiropas Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem, ja tas, pirmkārt, šīs dalībvalsts teritorijā uzturas, pārkāpjot aizliegumu ieceļot šajā teritorijā, un, otrkārt, minētās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nav iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu saskaņā ar minētās direktīvas III nodaļas noteikumiem.

2) **Direktīvas 2003/109, kas grozīta ar Direktīvu 2011/51, 12. panta 3. punkts un 22. panta 3. punkts**

   ir jāinterpretē tādējādi, ka

   tie ļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kurš ir pastāvīgais iedzīvotājs, atsaukties uz šīm tiesību normām, vēršoties pret otro dalībvalsti šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē, ja tā attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo vēlas pieņemt lēmumu par izraidīšanu no Eiropas Savienības teritorijas, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumiem.

[Paraksti]